

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

27.2.2026 г.

X ЕО-17-3/27.02.2026

РЕГ. №

Signed by: NIKOLAY YORDANOV PAPAIGOV

ДО

**“АГРОТОК“ ДРУЖЕСТВО ПО ЗЗД
С. ВИДРИЦА, П.К. 2364, ОБЩ. БРЕЗНИК, ОБЛАСТ ПЕРНИК**

На Ваш вх. № ЕО-17/11.02.2026 г.

Относно: *Уведомление за новаторски проект за „Адаптиране на технология за производство на електрически ток чрез газификация на биомаса и внедряване на иновативни решения за използване на отпадъчна топлина за нуждите на малки земеделски стопанства“*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГАНЕВ,

Във връзка с Ваше уведомление с вх. № ЕО-17/11.02.2026 г. на МОСВ, което приемаме като уведомление по чл. 10, ал. 1 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр.73/2007г., изм. и доп.) за горечитираният проект, на основание чл. 6а, т. 1, б. „б“ от Наредбата за ОС и Заповед № РД - 557/01.08.2023 г. на министъра на околната среда и водите, Ви уведомявам следното:

Новаторски проект „Адаптиране на технология за производство на електрически ток чрез газификация на биомаса и внедряване на иновативни решения за използване на отпадъчна топлина за нуждите на малки земеделски стопанства“ попада в обхвата на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС*.

Настоящото уведомление е за новаторски проект на тема „Адаптиране на технология за производство на електрически ток чрез газификация на биомаса и внедряване на иновативни решения за използване на отпадъчна топлина за нуждите на малки земеделски стопанства“, по интервенция П.Ж.1 „Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации“ от Стратегически план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода (СПРЗСР) 2023-2027 г.

Със Становище по екологична оценка № 5-4/2023 г. на министъра на околната среда и водите е съгласуван СПРЗСР за периода 2023-2027 г.

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6259, Факс:+359(2) 986 25 33

Членове на оперативната група са „Валин Чифлик“ ЕООД - водещ партньор, Институт по инженерна химия към БАН, Национална служба по съвети в земеделието, СНЦ „Български фермерски съюз“, „Солар юнайтед 2020“ ООД.

Основната цел на проекта е да се подобри оползотворяването на биомасата и производството на възобновяема енергия в малки земеделски стопанства чрез адаптиране за техните нужди на технологии за производство на електроенергия от термична газификация на биомаса, както и да се повиши ефективността на системата чрез иновативни решения за използване на отпадъчна топлина и неизразходвана енергия.

Очакваният краен резултат е изготвяне на теоретичен модел и работещ прототип на инсталацията за производство на електричество от термична газификация на биомаса (слама), адаптирани за работа в малко стопанство и тествани на практика ведно, както с нови модули на системата, така и с допълнителни съоръжения, повишаващи ефективността на стопанството – високоефективен топлообменник за съхранение топлина и приспособления отдаване на за малки оранжерии, базирани на иновативни материали - нископарафинови восъци от фазообразуващ материал.

Проектът ще се реализира в границите на поземлени имоти с идентификатори № 11034.24.29 и № 11034.24.30 в землището на с. Видрица, общ. Брезник.

В стопанството е инсталирана система за производство на електричество чрез термична газификация. При нея безкислородно се изгаря слама и се получава газ, който се използва за задвижване на електрогенератор. Технологията е добре позната в практиката (най-вече в селското стопанство), като е доказана своята ефективност за средни и големи стопанства – с големи обеми свободна биомаса и големи постоянни нужди от енергия от порядъка на 50-100 kW/h – големи оранжерии, малки цехове за преработка с непрекъснато производство, сервиси и други. Основните й плюсове са надеждност, възможност за работа дълго време без обслужване и достъпност на основната суровина – слама (или друг вид биомаса). Разположената в стопанството система е специален прототип с минимизиран мащаб, който произвежда реална енергия 4 kW/h (на 220V) при разход на слама – 8 kg/h.

При използването й в практиката е достигнат изводът, че тя може да работи по-ефективно, ако се обърне повече внимание на спецификата на малкото стопанство. В тази връзка са определени следните основни задачи на настоящия проект:

- Иновация 1 - да се адаптира технологията за производство на електроенергия (термична газификация на биомаса) за нуждите на малко стопанство от смесен тип, чрез подмяна на някои елементи на системата, разработване на допълнителни приспособления и функционалности за мониторинг, анализ, управление и автоматизация на работата на системата, което ще позволи системата да се използва по-лесно и по-удобно, от един човек с минимални усилия за обслужване, с автоматизирани процеси за зареждане, следене на критични стойности, събиране на данни за анализ, дистанционен контрол и управление на процесите.

Установено е, че намаляването на мащабите на системата дава възможности за по-добро оползотворяване на отпадъчната топлина и съхранение на неизползваната (но произведена) енергия.;

- Иновация 2 – включва изграждане и тестване на съоръжение – топлообменник (Топлинен резервоар) за съхранение на топлинна енергия на базата на нископарафинови восъци от фазообразуващ материал, захранван от отпадъчната топлина от системата за производство на електроенергия чрез термична газификация на слама. Същият ще бъде разположен оранжерия, където ще може директно да се тества технологията в реални условия.

Последната част на проекта включва закупуване на батерии, които ще съхраняват произведената, но неизползвана електрическа енергия. Системата произвежда ел. енергия с мощност 4 kW/h и ако през даден период текущото потребление в стопанството е по-малко неизползваната енергия се губи. Ще бъдат използвани стандартни батерии за съхранение на ел. енергия. Това става възможно, т.к. намаляването на мащаба на системата прави процеса лесно осъществим със съществуващи стандартни продукти на пазара.

Прототипът (с всички подобрения към него) трябва да е готов за подробни демонстрации, заедно с материали за обучение при употреба.

Процесът на адаптация на инсталацията (Иновация 1) ще включва:

1. Подготовка на работната площадка на инсталацията за работа по проекта.

2. Изработване, инсталиране и тестване на допълнителни елементи към инсталацията – специално разработени за работа в малко стопанство:

- Модул за автоматизация на операциите по зареждане на системата

- Модул за дистанционен мониторинг и управление на системата;

- Модул за когенерация - улавяне на отпадъчна топлина;

- Шумозаглушаващ кожух.

В допълнение (Иновация 2) ще се оползотвори отпадъчната топлина с малка оранжерия чрез:

- Изграждане на топлинен резервоар с иновативни технологии - нископарафинови восъци от фазообразуващ материал;

- Използване на иновативните материали за отопление на малки оранжерии – изграждане на специално бавно изстиващо подово отопление.

И накрая ще бъде направено възможно съхранението на произведена и неизползвана електрическа енергия в стандартни батерии.

Дейностите, предвидени за постигане на целта са:

- Дейност 1: Планиране и материално осигуряване;

- Дейност 2: Изработка и/или монтаж;

- Дейност 3: Тест и Мониторинг.

Предвижда се всички доработки да се реализират със собствени сили на Оперативната група – с минимум използваме на външни услуги, освен доставка на материали. Цялата развойна дейност по изработка и монтаж ще се извършва от екипа на групата.

Проектът не предвижда строително-монтажни работи.

Така представените дейности по плана за изпълнение на новаторски проект по Стратегически план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. на тема „Адаптиране на технология за производство на електрически ток чрез термична газификация на биомаса и внедряване на иновативни решения за използване на отпадъчна топлина за нуждите на малки земеделски стопанства“ не очертават рамка за развитие на конкретни инвестиционни предложения по Приложение № 1 и № 2 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Така представения план не може да бъде отнесен към чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредбата за ЕО. В тази връзка същият **не подлежи на регламентираните с глава шеста от ЗООС процедури по екологична оценка или оценка на въздействието върху околната среда.**

След извършена проверка се установи, че имотите, в които ще се реализира настоящият проект не попадат в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, както и в границите на защитени зони (Натура 2000 места) по смисъла на Закона за биологичното разнообразие.

С оглед гореизложеното, отчитайки **местоположението и характера** на предвидените в обхвата на проекта дейности, считам, че същия **няма вероятност от отрицателно въздействие върху защитени зони**, предвид следното: Реализирането на проекта не предвижда засягане на каквито и да е защитени зони, т.к. ще се осъществи в границите на съществуващо стопанство, без да се извършват строителни дейности и няма да доведе до трайно и необратимо отнемане на площи от местообитания или местообитания на видове, в т. ч. местообитания на птици. Дейностите, които ще бъдат реализирани са основно опитни и научни и няма вероятност да създадат трайна и непреодолима преграда, възпрепятстваща свободното придвижване на видове, предмет на опазване в зони или изолиране на отделни полигони от природни местообитания и местообитания на видове, вкл. птици. Отново предвид характера и времетраенето за изпълнение на дейностите не се очаква проектът да доведе до увреждане на природни местообитания, местообитания на видове и популации на видове, вкл. птици, което да предизвика промяна в структурата и функциите

на същите. Не се очаква безпокойство и трайно прогонване на видове. Проектът не предполага генериране на емисии и отпадъци, които да доведат до влошаване в състоянието на местообитания и видове. Характерът на проектът не създава предпоставки за нарушаване на целостта и целите на защитените зони, както и нарушаване на кохерентността със съседните защитени зони. Във връзка с изложеното, както и предвид характера и местоположението на проекта, не се очаква възникване на отрицателни кумулативни въздействия.

В тази връзка и на основание чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* Ви уведомявам, че за така заявеният новаторски проект „Адаптиране на технология за производство на електрически ток чрез газификация на биомаса и внедряване на иновативни решения за използване на отпадъчна топлина за нуждите на малки земеделски стопанства“, преценката на компетентния орган е, че **не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС**.

Настоящото писмо се отнася само за заявеният проект и не отменя необходимостта от получаване на съгласувания или разрешителни, предвидени в други закони и подзаконови нормативни актове.

При всички случаи на промяна в параметрите на проекта или на някои от обстоятелствата, при които е издадено настоящото писмо, възложителят е длъжен да уведоми незабавно МОСВ за промените.

27.2.2026 г.

X

МАЛИНА КРУМОВА
Заместник-министър
Signed by: MALINA VALENTINOVA KROUMOVA